

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLOM.

№ 5. Lund Maj 1841.

I. Original-Afhandling.

*Tillägg och rättelser till Handbok i Skandinaviens
Flora ed. 3; af C. J. Hartman.*

(Forts. fr. årg. 1840 N:r 10.)

Sid. rad.

59 — *Viola epipsila*: tillägg vid vextstället. Skåne: Bar.
Düben — N. Vang Valdels, Kongsvold Dovre:
Lindblom.

60 — *Viola canina*, *montana* och *stricta* synas, efter
Förf:s sednare iagttagelser, öfvergå i hvarandra,
ehuru ytterligheterna äro mycket utmärkta. *V. ca-*
nina β *sylvatica* är mindre variation underkastad,
hvarföre Förf. anser det rättaste vara att endast
antaga 2:ne arter, den ena med bredt hjertlika,
den andra med aflångt hjertlika blad.

V. sylvatica Fr. bladen bredt och djupt hjertlika,
glost naggsågade, glatta eller omärkligt småhåriga,
med lancettlika hvassflikiga stipler; sporren alltid
längre än blomfoderbihangen. 2 4—6. — β *Rivinia-*
na: blommorna större, med mer rundade kronblad,
hvitgul sporre, mindre flikiga och tunna stipler. Fig.
Sv. B. 290. Reich. f. 200, 201; β 202. Fl. D. 1453.

Lundar, ängsback. a. (Sk. — Helsl. — N.) *Var. stör-*
re och *mindre*, men af en då den vexer blandad
med följ. utmärkt af bladformen, de korta och smala
stiplerna, samt de i jemnförelse med stjelken långa
blomskafen. Blommorna blå eller hvitaktiga.

Sid. rad.

V. canina L. bladen hjertlikt äggrunda eller aflånga, glest sågnaggade n. glatta; stipl. landtlika tandade, de öfre ofta n. så långa som bladskaftet; sporren föga längre än foderbihangen. 4 5, 6. b. ell. hv. bl. — β *stricta*: bladen hjertlikt aflånga; stipl. aflångt lancettlika med borstlika korta tänder. — γ *montana*: bladen hjertlikt äggrunda; stipl. stora groft sliktandade; sporren sällan längre än foderbihanget. Fig. Reich. f. 150—155. β Fl. D. 812. Kütz. i Linn. 3. — γ Sv. B. 682. Fl. D. 1329.

Torra skogsback. äng. a. β och γ bland buskar etc. (Sk. — Lpl. — N. — γ i norra Sv.) Vanl. 3—6 tum hög, med knapt tumslånga blad, de nedersta stundom bredt hjertlika, visande öfvergång till föregående art. Då den från öppen mark ingår i fetare busksnar eller på fukt. ställen vid stränder, blir den halfta alnen hög, får $1\frac{1}{2}$ tum långa och nog smala blad, ett par endast 2—3 tum långa blomskäft i öf-
ra blad-decken, längre stipler o. s. v.; är då *V. stricta* ell. *nemoralis* Kütz. Vid fukt. bergsrötter visar den sig som *montana*, utmärkt af breda kronblad, stora blad och stipler.

61 20 *Curtius* l. *Curtis*.

62 — *Chenopod. Vulcaria*. Läs. (Sk. Ystad; Lund; Löddeköping; Landskrona etc.)

67 — *Angelica littoralis* Fr. flockskäften n. glatta; bladen dubbelt parbladiga; småbladen olikformigt sågade; slutliken 3-klufven; frön convexa, med höga och något uppsvällda åsar; enl. exemplar funna vid Malmö, hvilka visa att denna art står *A. Archangelica* ytterst nära, så väl till ört, som fröredning, hvarföre jemnförelsen med *A. sylvestris* är oriktig såsom föranledd af falska östersjöexemplar.

Heracleum Sphondylium γ *australe*, undersökt lefvande

Sid. rad.

vid Fogelsång i Skåne, synes mig otillräckligt skild, då den nordliga formen har fruktämnena ofta lika ludna, eller rättare smått stråfhåriga och fröens form lika. Någon synnerlig skillnad i blommornas olikformighet har förf. ej funnit och färgen är lika ofta gul, som hvit, mer sällan rödlätt. I Gestrikland har *H. Sphondyl.* fröen än rundade, än elliptiska, stundom t. o. m. omv. hjertlika [*e-marginata*, såsom Koch beskriver dem hos *H. Sphond. australe*].

72 — *Drosera*. vid *D. longifolia* L. tillägg:

β *obovata*: bladen spadlika; märkena urnupna. H. N. fasc. 5, n:o 31.

Kärr. (Smål. Fomsjö. ÖG.) Bladen dubbelt bredare än hos α ., i Herb. Norm. utom skaftet 6 lin. långa och 2 å 3 breda; stäng. 6—8 t. hög. Fröens beskaffenhet synes ej vara undersökt. *D. longifolia* α har enligt Koch märkena hela, icke urnupna som β *obovata*, hvilken Koch först ansåg såsom skild art, men nyligen såsom var. hänfört till *D. longifolia*.

73 sista rad. läs Neis 164, 165, 169, 170.

75 28 Helsl. I. Värml.

76 — *Allium acutangulum* bör få namnet:

A. fallax Don: stängeln upptill kantig, med convex blomflock, utan groddlökar; bladen jemnbreda platta, under något kantiga, med otydliga nerver; ståndarne längre än kalken.

— — *A. carinatum*. Vextstället är: Sk. v. Wram $\frac{1}{2}$ mil närmare Christianstad bland buskar vid en skogsväg. Fogelsång norra sidan.

80 — *J. supinus* γ *subustulatus* är enl. Kochs beskrifning:

J. nigritellus Don: sträet svagt, vidgadt till lök vid roten, bladen otydl. ledade; blomhufv. 3—6, åtskilda, dels utan, dels med långa något utstående skaft

Sid. rad.

och sammansatta af 3—8, jemnhöga blr.; yttre kalkbladen uddspetsade, de inre med bred, kort spets, af det trubbiga fröhusets längd; ståndare 6. 2 7, 8. Fig. E. B. 2643, enl. Koch. H. N. fasc. 5, n:o 72.

Fukt. st. (Jämtl. Smål. Femsjö.) 3—8 t. hög; blrna små svartbruna, inom hvitt hinnkantade skärm. — *J. supinus* β *uliginosus* Fr. Nov. ed. 2.

J. supinus Moench: strå, blad och [2—4] blomhufvud som föreg. alla kalkbladen n. likformiga, kortspetsiga, af det trubbiga fröhusets längd; ståndare 3. 2 7. — β *fluitans*: nedligg. rotsläende strå, med blr. i bladveckan. Fig. Fl. D. 1099, β 817. H. N. fasc. 2, n:o 64.

Öfversvämm. stränd. etc. (Sk. — Lpl. N.). Sällan quartershög; blomhufv. vanl. ett i toppen, ett oskafadt på sidan, stund. 3—4; blrna grönbruna; de inre kalkbladen något trubbad. — *J. uliginosus* Roth. — β kryper ofta hela alnen omkring i grundt vatten. Var. äfven med småbladiga blomhufvud: *J. subverticillatus* Wulf.

82 — *Luzula campestris* L. delas af flera förf., deribland af Koch, i *L. camp.* och *L. multiflora* Lej. förut af Pr. Fries anmärkt i Norit. såsom afart. Den sednare har, såsom Koch uppgifver, ståndarknapparne ungefär lika långa som strängarne, då *L. camp.* har dem mycket längre än den korta strängen. Till *L. multiflora* höra förf:s ex. af *L. pallescens* och *congesta*. Möjligen kan detta, i förening med det habituella hos *L. pallescens*, gifva någon grund för dess artskillnad.

L. hyperborea synes vid jemnförelsen med ett större antal Norrska exemplar vara föga annat än en förändring af *L. arcuata*.

Sid. rad.

83 35 Hill, läs. Hook. Om Hill gifvit sin *Oxyria* något art-namn kan förf. ej få utredt; emellertid lärer Campderas af 1819, *Ox. digyna*, vara äldre än Hookers. Det förra är dock öpassande, såsom utgörande ordningscharacteren.

85 — *Rumex domest.* läs: örtbladen lancettlika eller aflångt hjertlika. 2 7, 8. — β *cordifolius*: de nedrastjelkbladen breda, aflångt hjertlika. — Anm. β *rotundus* förtjenar icke att upptagas som afart, men väl *cordifolius*, hvars blad mycket närma sig *R. aquatici*. Förf. har först sett den lefvande i Skåne, förut sänd från Lpm. af Kyrkoh. Læstadius. Denna form är enl. Fl. Scan. Prof. Fries' *R. Hippolapathum* β i Nov. ed. 2, och icke den i Medl. Sv. förekommande *R. aquaticus* L. och Handb. ed. 3. Då Mag. Areschoug i Pl. Gothob., oaktadt Fries' rättelse, citerar *R. Hippol.* β för sin *R. Friesii*, kunde förf. ej med minsta säkerhet citera detta sednare namn till *R. aquat.*, hvarföre frågetecknet ingalunda är något "erratum," som A. förmenar i Bot. Not. 1840, n:o 2, utan med största skäl tillsatt. "Valvulæ late cordatæ" i Pl. Goth., sedermera modifierade till "basi truncata l. subcordata ovatæ," visade äfven mera på *domest.* än *aquaticus* *).

— — *R. aquaticus* L. har nu som säkert synonym *R. Friesii* Aresch. ett namn, som är mindre lämpligt, då Prof. Fries sjelf ofta förklarar sitt missnöje med dylika artnamn ("nomina e personis alio præsentemper postponenda." Mant. 2 p. 50) och han dessutom först de sednaste åren sjelf rätt förstått den-

*) *R. propinquus* Aresch. Pl. Goth. synes af diagn. skilja sig från *R. crispus* endast med större, vid basen rundade eller hjerflikta rotblad, ungefär som *R. domest.* β *cordif.* från sin hufvudart.

Sid. rad.

na, länge af andra kända och bestämda art. Hvad namnet *aquaticus* angår, synes det vara rättare att förena sig om stadgandet af detta namn, då Linné otvifvelaktigt känt vexten och haft den vid diagnosen uppsättande i Fl. Sv. ed. 2 för ögonen, än onödigtvis öka namnlistan. Det är sannolikt att Kochs *R. aquaticus* är vår; Hookers är trol. *R. domesticus*.

89 4 Stånd. läs: Pist.

90 — *Epilob. alpinum*. Prof. Fries förenar i Mant. 2 äfven *E. alpinum* och *alsinifol.* under namn af *E. origanifolium*, men skiljer γ *nutans* och kallar den *E. alpinum* efter tyska författare.

93 — *Polygon. laxiflorum* bör få det äldre namnet *P. mite* Schrank. Vextställen äro: Sk. Hall. Göteborg. Smål. Misterhult: Arrhenius. Sodml. Östra Vingaker. — Näppeligen skild från *P. minus*, hvaraf former finnas, som endast med svårighet lata hänföra sig till den ena eller andra.

94 — *Elatine Hydropiper*, beskrifven efter Gefle-exemplar, är *El. orthosperma* v. *Düb.* i Bot. Not. 1839, n:o 7. Båda arterna äro i öfriga delar så lika, att det kan sättas i fråga om de, äfven med fröens olika krökning, böra anses för skilda arter. Emedlertid äro de lätta att skilja och kunna de, jemnte den nya 4.de svenska arten, sålunda bestämmas:

- 1 *E. Hydropiper* L. bladen motsatta; blrna oskaftade, med 4-taliga kalkdelar och 8 stånd.; frön hästskoformigt hopböjda.
- 2 *E. orthosperma* v. *Düb.* frön n. raka eller föga böjda; för öfr. som föreg. — Göteborg, Gefle, trol. flerestädes.
- 3 *E. triandra* Schk. kronblad och stånd. 3; frön föga böjda.

Sid. rad.

- 4 *E. hexandra* DC. blrna på skaft af fröhusets längd, eller längre; kronbl. 3, stånd. 6; frön föga böjda — Göteborg i Elfven.
- De 3. ne första äro lemnade i Herb. Norm. f. 6.
- 98 — *Ledum palustre* β har bladen endast aflånga; så breda och ovala som hos *Ledum grönlandicum* finnas de ej i Lappland.
- 46 Bergsskogar läs: Barrskogar.
- 99 4 Läs. *Hypopitys*.
- 100 37 — (Lpl. — Dal. — N. — β Jämtl. Herjed. Midtåkläpparne).
- 104 — *Alsine marina* β *media*; tillägg som synonym. *A. salina* Wahlb. i Sv. B. under n:o 743. — Anm. Vid Gefle har denna form alla fröen hinnkantade, sällan något kantlöst.
- 105 4 läs: N. Hardangerfjällen; Valdery; Dovre.
- — *Arenaria humifusa* Wg. återfunnen på Lill-thoke af den skarpsynte Hr J. Ångström, är, enl. förf:s yttrade förmodan, en förtryckt form af den perenna *Ar. ciliata*.
- — *Ar. ciliata* har en genom knoppar ell. bladskott perenn form, den egentl. Linneiska eller utlänningarnes, till denna hör den Norrska från Moe-fjället, Evenäs och Stegen; — samt en vanligen ånnu el, vexande på Gottl. Kinnekulle och i Norrige vid Salten (Somft:s ex. äro onekeligen lika annuella, som de svenska, hvilket han ock sjelf påstår). Denna sednare form anses af Prof. Fries såsom egen art och kallas i Mant. 2 *Ar. gothica*. Dessas artskillnad torde behöfva stadfästas af levande exemplar; emedlertid anser förf. dem förhålla sig till hvarandra som *Jasione perennis* till *J. montana*, *Silene marit.* till *S. inflata*, *Chrysanth.*

Sid. rad.

marit. till *Chr. inodorum* o. fl. hvilkas varaktighet sannolikt modifieras af lokalen och klimatet.

108 — *Cerastium alp.* tillägg i diagn.: blomskärmen med tydlig hvit hinnkant; fröh. aflångt, något krökt.

* *C. latifolium* L. stjelken 1—3-blomnig; bladen elliptiska; blomskärmen gröna, utan märklig hinnkant; fröh. äggrundt aflångt, rakt. 2 7, 8. hv. bl. Fig. Sturm 24 häft.

Fjällv. r. (N. Dovre omkring Kongsvold vid Stölån ofvan Björkgränsen samt vid Nystuebeck nedom denna gräns. Lindblom.) *Örten lik föreg. blrna större och, som det synes af exempl., de största hos skandinaviska arter.*

— — *Cerast. semidecand.* β har af förf. äfvensom af utländska botanister blifvit ansedd som artförändring, emedan de skånska ex., som blifvit utdelade, sålän varit äkta, eller ock smavexta, till α gränsande former. Ganska utmärkta ex. har dock Förf. erhållit från Prof. Blytt i Norrige, till följd af hvilka och sednare erhållna ex. från Skåne, den förres arträttighet torde kunna försvaras. De kunna efter förf:s method sålunda bestämmas:

C. semidecandrum L. smäluden och meränd. klibbig; bladen ovala; blomskärmen med bred hvit hinnkant; kronbladen tandade eller urnupna; blomskäften raka, efter blomn. nedböjda.

C. glutinosum Fr. smäluden, limaktigt klibbig; bladen ovala; blomskärmen gröna, med omärklig hinnkant; kronbladen 2-klufna; blomskäft efter blomn. utböjda. ☉ 5, hv. bl. Fig. Fl. D. 1211, enl. Fr. H. N. f. 4, n:o 54.

Torra ställ. (Sk. Hall. Blek. Öland på Alvaren, t. ex. i Vickleby. — N. Stavanger.) *Gröfre än föreg. bl.skärmen på Norrska ex. helt och hållet gröna, af-*

Sid. rad.

- vensom foderbladen, hvilka endast i spetsen äro obetydligt hinnaktiga. Fruktskafven icke nedböjda under horizontallinien som hos föreg. ehuru ofta bågligt utspärrade. Då frukten mognat, äro de vanl. hos båda åter upprätta. — *C. pumilum* Koch.
- 109 — *C. vulgare*; tillägg: — γ *alpinum*: bladen ovala; kronbladen något längre än fodret. — En vacker form funnen af Adj. Lindblom på Dovre.
- 110 *Spergula saginoides*; tillägg: — β *nivalis*: låg och tätt tufvad; bladen från bred basis viggformigt spetsade tegellagda; kronbladen af fodrets längd eller längre. — Dovre på Knudshøe vid öfra delen af Sprenbäcken bland *Salix polaris*: Lindblom. — Synes vara egen art och identisk med den Grönländska *Sp. cæspitosa* J. Vahl. mspt.
- 12 läs: *S. Sagina* Sw. (i Vet.Ac. Handl. 1799).
- *Sedum telephium*. Bladens beskrifning ändras till: äggrunda — aflänga, trubbiga sågade. De variera nämligen till form och vidfastning, än motsatta än skiftevisa.
- 111 3 Kransar; läs: klasar;
- *Sedi anglici* norrska vextställen böra heta: Arendal, Stavanger; Bergen; Grötten och Molde i Romsdalen. — Lärer ej aflägsna sig från kusterna, hvarföre Gunners vextställe i Guldbrandsdalen torde härröra af förvexling med *S. annuum*.
- 112 *Asarum europ.* finnes ej på Tellemarken, utan förmodar Prof. Blytt att blad af *Viola mirabilis* blifvit mistagna för *Asarum*.
- 117, 118 *Rosa canina*. Som märkliga afarter böra tilläggas: — δ *senticosa*: fruktämnen rundade på glatta skaft; bladen glatta; taggarne föga krökta. — ϵ *collina*: blom- och blad-skaft glandelhåriga; bladen dubbelsågade. — δ är *R. senticosa* Ach. i Sv. B. 475;

Sid. rad.

R. cinnamomea γ *concolor* Handb. ed. 3. — ϵ *R. collina* Jacq.? *R. Acharii* Billb. i Sv. B. 577. Den sista, lemnad i H. N. f. 6, n:o 42, synas förtjena arträttighet mer än många andra, om character. sådane förf. förleden sommar fann dem i Skåne, befinnas beständiga. Synes ej förekomma upp i landet ofvan Östergöthl. Det bör anmärkas att Koch ger *R. collina* Jacq. enkelt sågade blad.

119 7 Sandback. I. Backar och sandiga stränd.

120 *Rubus fruticosus* etc., n:o 5 t. o. m. 9, hafva af Mag. Doc. Arrhenius, efter noggranna undersökningar i naturen, genom de äldres delning och nya arters upptäckt, vuxit till ett antal af 12. Förf. vill här endast schematiskt framställa dem, tagande till grund Tab. I—IV i *Monogr. Ruborum*, emedan den af Hr Arrh. begagnade af fruktens färg ej är brukbar, då de, som vanligast sker, examineras blommande.

† Stambladen af 5 ell. 7, sällan af 3 småblad.

* Kronbladen rundadt äggformiga (vid basen mycket vidgade).

R. prinosus Arrh. Stammen kulligg. n. trind, glatt, daggblå *), nästan raktaggig; blrna i enkel spira (*subthyrsoïd*); frukten svartrod (kronbl. hvita). Obs. Stambladen stund. af 3 småblad. — Smal. Öro i Misterhult.

R. Wahlbergii Arrh. st. nedböjd, rundadt kantig, glatt, upptill kroktaggig; blrna i qvast; frukt. svartblå (kronbl. röda). — Sk. — Södm. Boh.

** Kronbl. omv. ägggrunda, viggformiga ell. ovala.
a — Stammen färadt kantig, glatt.

*) Då stammens färg icke nämnes, är han mer och mindre brun eller grönaktig.

Sid. rad.

R. fruticosus L. stamm. upprätt *), 5-kantigt färad, uppåt kroktaggig; blomvippan qvastlik; kronbl. omv. ägggrunda (röda); frukt. svart. — *R. frut. α nitidus* Handb.

R. affinis Weih. stamm. och tagg. som föreg; vippan sammansatt, utdragen; kronbl. ovala (hvita); frukt. svart. — Sk. — Stockh.

R. thyrsoideus Wimm. stamm. upprätt, rundadt kantig färad; uppåt kroktagg.; vippan n. enkel, cylindrisk; kronbl. utdraget omv. ägggrunda (blekröda); frukt. svart. — *R. candicans α* Handb.

b — Stammen trind, ell. mer och mindre kantig, icke färad

R. vulgaris Weih. stamm. nedligg. kantig strimmig härig, med raka ell. nedböjda, likformiga taggar; kronbl. aflångt ägggrunda, afsmalnande emot basen (rodlätta); frukt. svart. — Hit föres *R. candicans β* Hn. såsom underart, jemte *R. umbrosus* Weih. Fl. D. 1163, med utstående, glandellösa hår på stammen, och *R. Radula* Weih. med glandelbärande, färig stamm.

R. suberectus Anders. stamm. upprätt, n. trind, upp till trubbkantig, glatt, med raka ell. föga krökta taggar; vippan gles qvastlik; kronbl. omv. ägggrunda (hvita); frukt. svartröd. — *R. frut. β* Hn. — Fl. D. 1992.

R. corylifolius Sm. stamm. nedligg n. trind glatt, med raka syl-rika taggar; vippan sammansatt; kronbl. omv. ägggrunda (hvita, säll. rodlätta); frukt. svartröd. — Sv. B. t. 187.

R. nemorosus Hayne: stamm. nedligg. rundadt kantig

*) Den sterila i toppen bägligt omböjd; gäller om alla med upprätt stamm.

Sid. rad.

glatt, daggbå; tagg. starka, nedtill föga, upptill mera krökta; vippan gles enkel; kronbl. som föreg.; frukt. svartblå. — Sk. Blek. Smål.

†† Stambladen af 3 småblad.

R. horridus Hn ed. 2. stamm. nedligg. trubbkantig luden, med större krökta och små raka taggar; kronbl. aflångt omv. äggrunda (blekröda); frukt. n. svart. — *R. infestus* Hn ed. 3.

R. glandulosus Bell. stamm. nedligg. alldeles trind glandelhårig, med större och smärre raka, något nedböjda taggar; kronbl. utdraget spadlika (hvita); frukt. svart. — Smålands skärgård: Snuggö, Brändö, Öro; Westervik på Norrlandet.

R. cæsius L. stamm. nedligg. alldeles trind, glatt, daggbå; med smala och korta syl-lika taggar; kronbl. omv. äggrunda (hvita); frukt. daggbå. — Sv. B. 241. Fl. D. 1213.

121, 122 *Potentilla argentea* och *Güntheri*. Sedan förf. erhållit säkra och goda ex. af den sednare från Tyskland, samt dylika af *Pot. collina* från Öland (i Herb. N. f. 4. n:o 65), synes honom den förra meraslägt med *Pot. argentea*, och *collina* med *verna* och dess grannar. Någon verklig *P. Güntheri* har förf. hittills ej sett svensk, ehuru den torde finnas på Öland; ty *P. argentea* var. *sordida*, H. N. f. 4 n:o 64, hvartill *P. Günth.* föres som synonym i Fr. Nov. ed. 2, är en ganska trivial form af *P. argentea* och ingalunda Tyskarnes art. De kunna framställas sålunda:

P. argentea L. stjelken uppstigande, utgående från midten af rottoppen eller rotbladsknippena, upptill grenad i vippa, med korta, efter blomn. raka frukt-skaft; alla bladen likformiga 5-fingrade, under meränd. hvitludna; småbladen vigglika, nästan från

Sid. rad.

basen fliktandade, med fram- och utåt rigtade tänder, den yttersta utdragen; kanterna tillbaka-böjda. — β *sordida*: bladen under gröna, nästan glatta.

(*P. Güntheri Pohl*: stjelkarne n. nedliggande, från sidan af det centrala rotbladsknippet, från midten grenade i utbredd vippa; bladen som föreg., under tunnt grågrönt ludna, kanterna platta).

P. collina Wib. stjelkarne n. nedligg. från sidan af det centrala rotbladsknippet, till midten grenade i vippa, med utdragna, efter blomn. något båglikt utböjda fruktskaf; rotbladen 5-fingr. stjelkbladen 5- och 3-fingr. fortvarande, under blekare, håriga; småbladen aflångt vigglika, ofvan midten djupt tandade, den yttersta tanden sällan längre än de på sidan; kanterna platta. — *Rotbladen på 3—4 tum s k a f t*; småbladen aflånga, nedåt spetsade, i toppen bredare och rundade eller tvärkuggna, n. en tum, eller 2—3 gånger så långa som breda; utbildade vexten $\frac{1}{2}$ aln hög eller mera.

122 51 läs: Käflinge.

126 5 naggade, l. flikade

127 *Nuphar pumilum*. Svenska vextställena böra heta: Bäck. små sjöar etc., r. (Torneå Lpm. i bäckar vid Muonioelf upp till Karesuando. Umeå elf. Fatsjön i Vilhelmina sn. Ångml. Arnäs sn. i Prostkärn och Ellsjön. Stud. Hörnell. Ög. Åtved i en damm bland *N. luteum*, ömbig: Lect. Wallman.) Anm. Ståndarknapparne hos *N. luteum* äro smalt parallelipipediska, flera gånger så långa som breda; hos *N. pumilum* n. quadratiska, knapt $1\frac{1}{2}$ gång så långa som breda. — Förf. eger en medelform, tagen af afl. Doct. Prytz i Torneå Lpm., förmodl. *N. Spenerianum Gaud.* enl. Koch Syn. med knappar lika

Sid. rad.

- dem hos *N. luteum*, men märket flikadt som hos *N. pumilum*. Blr och blad till storlek mellan båda, de sednares öppning vid basen lik *N. pumili*. Blomstjelken är från Muonioniska, bladet från Sallivaare; är meddelad af Prof. Wikström med namn af *N. pumilum*.
- 131 *Ranunc. nivalis*. Tillägg vid vextst. Dovre på Knudshöe.
- 132 53 grenig rot, l. grymig rot.
- 134 10 Pistillernas l. Pistillens
- 144 2 Uteslut anm. om *O. rubens*; undersökt lefvande detta år i Skåne fanns der vexande *Orobanchæ* icke öfverensstämma med någon af Tyskarnes många arter, men fullkomligt med fig. af *O. elatior* i Engl. Bot. f. 568. Smiths beskrifva. "*corollæ lobis acutis*" är likväl tydligt stridande både mot figur och exempl.
- *Euphrasia officinalis* γ *gracilis*, hvilken förf. funnit ömrig så väl i Södm. som i Uppl., är otvifvelaktigt egen art, då inga egentl. öfvergångar finnas, ehuru den stundom vexer blandad med *E. offic.*
- E. officinalis* L. stjelken n. trind, enkel eller utböjdt grenig, med blr. i öfra bladveckan; bladen äggrunda sågade; fröh. aflångt omv. hjertlikt. — Som var. tillägges: — γ *curta*: 1—2 tum hög, vanl. mycket grenig; blrna små, färgade. — Männe *E. minima* Schleich. enl. Kochs Syn.?
- E. gracilis* Fr. stj. trind spenslig, enkel ell. upprätt grenig; bladen aflånga ell. ovala sågade; fröh. aflångt, tvärhugget. ☉ 7, 8. Fig. H. N. f. 2, n:o 30. Ljungbackar. (Sk. — Uppl. Tierp sn. vid Fors.) Mycket späd, men styf och ofta 6—8 tum hög; bladen sällan mer än en dec. linea breda och dubbelt så långa; blrna små, n. rent hvita; foder och skärm-

Sid. rad.

blad glatta glänsande. *E. micrantha* Reich. hörer näppeligen hit.

— 44 Läs: *Odontium rubrum* Handb. ed. 1. (*β* *Odontites serotina* Reich. uteslutes).

145 25 Läs. Sv. B. 286. Fl. D. 2238.

149 14 stånden, l. ståndarne

— Efter *Nasturtium* inför:

Braya Sternb. & Hoppe. Blomfoder något öppet. Skida utdragen, trind, med en-nerviga raka (icke elastiska) skal, kort skift och något urnupet märke. Frön n. 2-radiga, med ryggliggande rotämne.

— *Sisymb.* läs: Skida . . . med 3-nerviga raka skal,

150 *Isatis tinct.* tillägg vid vextst. Sk. Åhus, samt på öar i Saxaviken.

151 *Lepidium.* Som *L. Draba* L. (Bih. p. 341) i en mängd år bibehållit sig och synes vara nog ömnic, då den kunnat utdelas i Herb. Norm., synes det vara skäl att upptaga den som inhemsk:

L. Draba L. skid. bredt äggrunda med något hjertlik basis och stift af skidans längd; bladen aflånga, bugbräddade tandade stjelkomfattande. 2 6-9, hv. bl. Fig. Reich. f. 4211. *) H. N. f. 6, n:o 22.

Vid väg. ballastpl. etc. r. (Carlskrona vid hamnen, fordom införd och förvildad.) *Blomklasarne i rik vippa med små blr.* — *Cardaria* Reich. — Anm. *De öfriga Sv. arterna ha mycket kort eller omärkligt stift.*

152 *Cochlear. anglica* har Hr Vahl i Köpenhamn funnit vid Hammerfest nästan af samma storlek som den Engelska och Danska. Emedlertid lärer på de

*) För Tetradynamisterna har förf. begagnat Reichenbachs *Tetradynamæ Lips.* 1837-38, deri fig. hafva samma nummer, som arterna i dess flora.

Sid rad.

naturliga localerna knapt någon gräns finnas mellan denna art och *C. officinalis*.

153

* *D. trichella* Fr. stängeln och blomskafven tätt betäckta med aflånga enkla hår; bladen lancettlika, meränd. helbräddade, särdeles i kanten stråfhåriga; skidorna bredt äggrunda eller ovala, i båda ändar trubbiga, med ganska kort ell. omärkligt stift. 2 hv. bl. Fig.

Fjällv. r. (N. Salten i snöregionen af Solvaagtind: J. Ångström). Närmast *D. alpina*, $1\frac{1}{2}$ tum hög eller högre, tufrad, stängeln bladlös ell. med ett litet skärmblad under nedersta blomman; rotbladen stund. med en tand i brädden, yngre med glesa stjernhår på ytan.

Draba hirta. Förf:s art innefattar Hr Adj. Lindbloms *Dr. scandinavica* och *laxa* i dess öfversigt af Skand:s Draber i Bot. Not. 1839; och förf:s *Dr. confusa* utgör Hr Lindbloms *D. hirta*. Sedan Prof. Fries upplyst att denna s. k. *confusa* icke är Ehrharts, återtager förf. tills vidare det i andra Uppl. af Floran gifna namnet *Dr. incano-hirta*. Huruvida *Dr. scandin.* och *laxa* äro säkert skilda arter, vågar förf. ej afgöra, ganska ringa characterer finnas hos torra exemplar; men förf. är fullt öfvertygad att *Dr. incano-hirta* icke är Linnés *D. hirta*. Förnämsta beviset är att Solanders eget exemplar i Vet. Ac:s Saml. tillhör *D. scandinavica* (Linn. Fauna ed. 2, App.). Ej heller har förf. från någon af Sveriges fjälltrakter sett någon form, som tillhör *Dr. incano-hirta*, utmärkt af den ytterst täta stjernlika ludenheten, som ej är lättare hos *D. incana*, med endast några få enkla hår i bladens och bladtändernas spets; detta sammanlagd med den robusta, minst quartershöga,

Sid. rad.

från roten månggreniga vexten, de stora snart gulnande blrna och lancettlika skidorna, med tydligt, ofta nog långt stift, instämmer näppeligen med Prof. Wahlenbergs beskrifningar eller Læstadii figurer och ex. af *D. hirta*. Ej heller kan Sommerfelt hafva sett denna art i Nordl. då han vid det ex. (originalet till *Dr. incano-hirta*), han sedan tagit på Dovre och meddelat förf., bifogat följ. etiquette: "*Draba confusa* Dec.? Dog synes den mig saa forskjellig fraa den almindelige *Dr. incana*, at den neppe med den kan forenes;" Somf. synes härvid ej ens tänkt på *Dr. hirta*! — Då man södra vägen genom Norrige reser upp till Dovre, lærer väl *Dr. incano-hirta* vara den första, som träffas, såsom vexande på sjelfva stugornas tak och för öfrigt "*valde frequens*," något som ej nämnes om de öfriga, hvarföre första intrycket lätt kan blifva föreställningen att man träffat *Dr. hirta*, då hvad som sedan finnes måste blifva något annat. Skulle Prof. Wahlenbergs *Dr. hirta*, äfven α , som i Fl. L. beskrifves och tecknas med helt annan hårighet och märke, tillhöra *D. incano-hirta*, så befarar förf. att dessa arter sammanfalla till en enda mångformig *D. hirta*.

- 154 *Nasturt. officinale* β *suifolium*, som till örten är mycket gröfre än den vanliga formen, ofta 2—3 fot hög, med fingerslånga och tumsbreda småblad, varierar i hög grad till bladformen, att något säkert artmärke deraf icke kan inhämtas. Man kan väl i de massor, hvori den vexer, utvälja ex. som i allt instamma med Reichenbachs fig. 1132, men andra hafva småbladen ovala, äggrunda, hjertlika, ända till rundade. Vid Lackalänge i Sk., der denne och

Sid. rad.

den småbladiga afarten växte bredvid, ej i-
bland hvarandra, hade förf. i alla fall svårt att
anse dem för samma art, hvarföre *N. siifolium*, tills
vidare, bör enl. Prof. Fries' åsigt upptagas som
underart.

155 Efter *Nasturtium* införes:

Braya.

1 *B. supina* Koch. bladen djupt pinntandade, med
trubbtandadeflikar; skidorna slutl. i blädig klase,
ganska kort skaftade, något bågligt krökta. ☉ 7,
hv. bl. Fig. Reich. f. 4402. H. N. f. 4, n:o 31.

Kalkfalt; r. (Öl. södra delen allmän: Glömminge etc.
Gottl. här och der, t. ex. vid Ar i Fläringe m. fl.
st.) *Sisymbrium* L. och *Handb. ed. 3.*

2 *B. alpina* Sternb. & Hop. bladen långt skaftade,
smalt lancettlika hela ell. glest tandade; skidorna
i en kort, sammandragen klase. 2 7, 8. Fig. Reich.
f. 4370.

Fjällv. r. (Torn. Lpm. Prof. Zetterstedt, enl. Lindblom;
Lul. Lpm. Säckok: J. Ångström. — N. Salten på
Baadfjället: Ångstr.) *Svenska ex. 3—4 tum höga,*
allt för mycket liknande en förkrympt form af Ara-
bis petraea; blrna hvita, åtminstone torra, något violetta.

156 Tillägg som synon. för *Barbarea vulg. β: B. arcuata*
Reich. H. N. f. 6, n:o 17. Reich. f. 4357.

157 13 Uteslut: Skall. enl. Hornem. etc. — emedan denna
form funnits vara *A. hirsuta β*; hvarföre till den-
nes vextställen bör läggas. — N. Christiania på
Egeberget.

— *Arabis thaliana β urbicola* anses af Prof. Fries i
Bot. Not. 1840 förtjena upptagas såsom egen
art, hvartill såsom synonym lärers höra *A. lyrata*
L. Sp. Pl. ell. Sisymb. araboides Hook. *Fl. Bor.*
Am. t. 21, allmän i nordligaste America. Förf.

Sid. rad.

som ömningt funnit den i Strängnäs och i hög grad, till storlek, form och blomningstid, afvikande från *A. Thaliana*, har i de sednare upplagorna af Floran yttrat samma åsigt, men för dess mycket spridda förekommande hos oss icke vågat framställa den såsom egen art.

- 158 *Cardamine sylvatica* synes deremot icke vara annat än en på lokalen beroende afart af *C. amara*, men som dock alltid behåller sina habituella characterer. Hvarken vid Eskilstuna eller Gefle, der båda ömningt förekomma, vexa de i hvarandras granskap, utan den förre alltid på fuktiga, helst skogvexta ängar i granuskapet af varmare vatten, *C. amara* deremot i kalla källrännilar eller vid större strömmar; detta är tillräckligt att förklara deras olikhet, och då inga väsendtliga skilnader i deras viktigare delar stå att upptäcka, bör *C. sylvat. Hoffm.* sättas under *C. amara L.* såsom — β *hirta*: till alla delar spädare; stjelen småhårig.
- 159 *S. arvensis*. Uteslut i diagnosen ordet glatt, samt i slutet tillägget om *S. orientalis*, hvilken enl. Reich:s fig. 4426 är någonting helt annat än β *ambigua*, som mera instämmer med Reich:s *S. arv. \beta* *Schkuhriana*, f. 4425, b.
- 161 *Erodium*. Uteslut variet. *pimpinellifol.*; hvad förf. har här af från Öland är endast en vanlig form af *E. Cicutarium*, med kronblad icke nående öfver fodret. Prof. Fries anser, i Bot. Not. 1840, *E. pimpinellif.* snarast tillhöra *E. moschatum*, utmärkt af vid basen 2-tandade (fruktsamma) ståndarsträngar. Trol. förstår han härmed sin *E. pimpinellifol.* i Fl. Hall. Huru vild den kan vara nämnes ej.
- 162 *G. molle* har lifligt röda blr.
- 163 16 fröh styfhåriga etc. läs: fröhusen glatta och släta;

Sid. rad.

- 166 9 Uteslut: hos följ. släkten etc.
 — Characteren på *Lathyrus* och följ. släkten rättas såsom följer:
Lathyrus L. Fodrets 2 öfre tänder kortare än de 3 nedre. Märke jemnbredt oköladt, ofvanpå platt och hårigt, under glatt.
Pisum L. Fodertänder n. liklånga. Stift på framsidan djupt köladt, med från sidorna platt-tryckt märke.
Vicia L. Fodrets 2 öfre tänder kortare. Märke n. jemnbredt oköladt, på undre sidan eller öfverallt ludet.
Ervum L. Foder kortare än kronan, de 2 öfre tändern något mindre. Märkets spets klotrund luden.
 168 1 skidan, l. baljan.
 171 *Orobus sylvaticus* uteslutes, såsom rättare en *Vicia*:
V. Orobus DC.
 172 Efter *Lathyrus palustris* införes
*L. maritimus Fr. **) blomskaften mångblommiga; bladen mångpariga (4—8), med ovala småblad; stjelen ovingad hvasskantig. — *L. pisiformis Hook.* och trol. *L. Sp. Pl. 2. Pisum marit. L.* Stift och märke helt och hållet *Lathyri*, ingalunda *Pisi*, hvilket slägte i detta afseende är det utmärktaste i denna afdelning, men kan endast i lefvande tillstånd rätt bedömas.
 — *Pisum marit.* uteslutes i detta slägte.
 173 9 skidor, l. baljor.
 — *Vicia pisiformis* tillägg vid diagnosen; märket öfverallt småludet.

*) Enl. Drejer (Bot. Not. 1840, p. 118) skall Bigelow förut nyttjat detta namn.

Sid. rad.

- *V. dumet.* tillägg vid diagn.: märket på undre sidan (framsidan) skägghårigt.
- Efter *V. sylvatica* tillägg:
V. Orobus DC. blomklasen något längre än de månpariga klänglösa bladen; småbladen äggrundt lancettlika; stipl. halft pil-liket lancettlika; märket öfverallt småludet. — Blrna hvita och viol. med mörkare ådror. — *Orobus sylvat. L.*
- 175 *Trifol. hybridum.* Tillägg vid vextst. — N. Drammen; Blytt.
- 166 11 Skidorna i Baljorna.
- 178 7 Pist. läs Pistillens stift.
- 180 Tillägg i diagn. för *Sonchus*: frön plattade.
 — — *Hieracium*: fr. trinda eller flerkantiga.
 — — *Eupatorium*; Blomkronan med mycket grundt flikad mynning och långt utskjutande trådlika märken. Frön n. trinda eller kantiga etc.
- 181 Diagnosen för *Chrysocoma* bör blifva: Kronans bräm (mera vidgade del) klufvet till midten, med föga utskjutande märken. Frön plattade. För öfr. som föreg.
- 183 *Aparg. autumn.* β synonymen bör vara: *A. Taraxaci Sm.* ej Willd.
- 184 För *Leontod. Tarax. γ* tillägges Synonymet: *L. corniculatus Blytt.*
- 185 Vid *Hierac. Pilosella* uteslutes var. β *subbiflora*, som bör upptagas som hybrid art:
H. Auriculo-Pilosella Fr. stängeln djupt ned delad i 2 —5 utdragna enblomstriga skaft, och med krypande bladrefvor; bladen lancettlika, ofvan midten bredare, i kanten hårige, under omärkligt ljusare af ett tunnt, stjernformigt ludd. 2 6, g. bl. Fig. H. N. f. 6, n:o 5.

Sid. rad.

- Torra fält. (Smål. Femsjö. Uppsala.) *H. bifurcum* MB. enl. Fries. *)
- 186 Vid *H. piloselloides* tillägg som synonym. *H. dubium* α Somf. Suppl. — Anm. Anses af Pr. Fries som afart af *H. præaltum*; emedlertid synes blomningens olikhet ännu göra detta något tvifvelaktigt. — Efter denna art införes:
- H. præaltum* Vill. blågrön; stjelken 1—3-bladig, glatt, eller med spridda hår, utan stjernludd; bladen lancettlika glatta, håriga i kanten och på ryggnerven; vippan flocklik, med korta glatta grenar. 2 7, 8, g. bl. Fig. Reich. f. 114. H. N. f. 6, n:o 7
- Back. r. (N. Dovre och Overdalen, enl. Fries). Liknar till blr och vippa aldeles *H. cymosum*, hvarmed arten af Koch förenas, såsom n. endast skild med glattheten och färgen, hvilken sednare synes börja få en alt för hög betydighet i artbestämningen.
- 188 *Crepis præmorsa* Less. läs. Tausch.
- 190 *Cirsium acaule*; uteslut β rigens såsom en hybrid art af denne och *C. oleraceum*:
- C. acauli-oleraceum* Hn. stjelken utdragen grenig flerblostrig; blomstren meränd. med lancettlika skärm vid basen; holkfjällen lancettlika uddspetsiga; bladen pinntandade taggbräddade, med aflånga, grundt 2—3-klufna flikar. 2 8, 9, hvitgul. bl. Fig.
- Skogsäng. r. (Sk. Öfveds Kloster; Resten, Fogelsång; Malmö; Rå etc.) Stort. och utseende mer af *C. olerac.*, bladen likare *C. acaule*, n. glatta, icke nedlöpande; blomst. stundom utan skärm. — *C. decolo-*

*) Det vore önskeligt att Schiedes method för benämningen af hybrida species, så mycket möjligt är, allmännare antoges; man undveke då ett af de många tecknen för underarter, afarter etc. och visste genast både att vexten är hybrid och af hvilka.

Sid. rad.

ratum Koch Syn. och Lilja i Sk. Fl. *Cnicus acaulio-
lerac.* Schiede.

— Efter *C. arcense* införes;

* *C. canum* All. stjelken upptill grenad i utdragna,
mot toppen 1—3-blomstriga gemensamma blom-
skaft; de enskildta bl.skaften korta; holken ägg-
rund, af lancettlika tilltryckta fjäll; bladen aflånga
— lancettlika, nedlöpande, taggbräddade, de nedra
parflikade, de öfra tandade. 2 7, S. r. bl. Fig.
Jacq. Aust. t. 42, 43, enl. Lindbl.

Skogsäng. r. (N. Romsdalen, Sætnæs-fjället, på slutt-
ningen midt emot Gröttens prestgård: Adj. Lind-
blom). 2 alnar hög, med blr. till storl. och utseende
af *C. heterophyllum*. Lindbl. i Bot. Not. 1841, n:o 1.

— *Carduus* L. § Jacq.

194 47 glatta (brungröna), läs: platta etc.

196 18 Var. som föreg. läs: Var. som *Tussil. spuria*.

— 28 blomstren nästan utan strålblr. läs: blomstren med
korta strålblr.

197 1 Tillägg vid Norska vextst. Dovre.

— *Erig. Villarsii* vextställen äro. (Lul. Lpm. Niammats,
Säkkok etc. Herjed. på Funnesdalsberget. — N.
Dovre, kring Kongsvlod och Drivstuen. Lindbl.)
Till denna hör trohigen *E. alpinum* β Wg. Fl. L.

198 *Inula Helen.* tillägg vid vextst. — N. Brevig mellan
Grava och Aas.

199 *Achillea nobilis* β *setacea* hörer svårligen hit, utan
föres rättare till *A. Millefolium*, enl. Koch.

199 *Anthem. tinct.* har en vitblommig förändring, som
enl. Fries lärer vara *A. maritima* Retz. (Bih. p. 312.)

200 *Pyrethrum* återföres med mycket skal af Koch till
Chrysanthemum; behålles forra släktet, måste äfven
Anthemis, i följd af samma olikhet hos fröen, de-
las i 2:ne.

Sid. rad.

- 201 14 Läs: † Ståndarknappen orörlig, upprätt, sammanflytande utan gräns med honan.
- 202 12 Läs: †† Ståndarknappen fri, utgörande en distinct del af könpelaren, ofta rörlig.
- 203 *Orchis palust.* i diagn. läs. sporren n. af fruktämnets längd, tillbakastående (nästan horizontal).
- 204 *O. incarnata* L. Fig. Reich. f. 1140. Vextställena äro: Gottl. Hägur i Bunge; i ängen Ryglosan mell. Ruteka och Fardume; Akebäcks myr nära Roma; Tänglingsmyr etc. Sk. ÖG och VG. enl. Fries.) Synonymet *O. angustifolia* tillhör Reich. Tillägg: *O. Traunsteineri* Koch. — *O. incarnata* Fr. Fl. Scan. är hufvudsakl. följandes α , men läser äfven innefatta denna art.

O. latifolia L. läppen grundt (ofta omärkligt) 3-flikad; sporren kägellik, kortare än det trubbkantiga fruktämnet; skärmen längre än blrna; sidokalkbladen slutl. tillbakaböjda; örtbladen lancettlika — n. äggrunda spetsade. 2 6, 7, r. bl. — β *robustior*: bladen breda, mer äggrunda, meränd. fläckiga; sli-dorna vida. Fig. Fl.D. 266. Reich. f. 769; β 770.

Fukt. äng. stränd. (Sk. — VB. Lpl.? — N. till Nordl. — β Sk. Ramstorp i Christianshåla. Uppl. Uppsala enl. Fries; Vahlö sn. Theden. Gottl. Vänge etc.) *O. angustifolia* Wimm. och Koch. β *O. latifolia* Koch och Fries. *O. majalis* Reich. *O. incarnata* Hn ed. 2, till en del, och Såve Fl. Gottl. — Anm. *O. latif.* α är näst *O. maculata* den ömngaste och allmänna- ste i hela riket, hvarföre den måste vara Linnés egenliga *O. latif.* Fl. Su. — Måhända är *O. cruenta* en form af β ?

O. maculata β *angustifolia*: blrna mindre, med läppen djupt delad i 3, n. lancettlika flikar; bladen lancettlikt jemnbreda ofläckade. Vexor i VG. på Hal-

Sid. rad.

leberg; Värml. Öl. — Förtjenar, såsom mycket afvikande, närmare granskning. Förf. hade förl. sommar tillfälle att se ett par levande exemplar hos Doct. Regnell vid Trollhättan, tagna på Halleberg. Är tydl. samma som Prof. Wahlbergs Öländska.

- 205 *Platanthera bifolia* L. den jemnbreda kalkläppens sporre trådluk, n. jemntjock; knappens rum föga åtskilda, parallela. — H. N. f. 6, n:o 60. — Öfver hela Sverige upp till södra Lpm.
- P. chlorantha* Cust. den jemnbr. läppens sporre trådluk, nedom midten något klubblikt vidgad; knappens rum nedtill vidt åtskilda. 4 6, 7, Fig. Reich. f. 1145. H. N. f. 6, n:o 61.
- Skogsäng. Ek- och bokskog. (Skåne, allmän; Stockholm, enl. Prof. Wikström. — N.) *Blrna mycket större än hos föreg. mer grönaktiga, färre och glensare; de öfra kalkbladen hvalflikt samstötande; knapprummen bilda mot hvarandra en vinkel med spetsen uppåt.*
- 206 *Calypto borealis*. Vextställena äro enl. lemnade ex. Lul. Lpm. Kajtum-selet nära Jockmocks ka; samt $\frac{1}{4}$ mil sydost från denna kyrka, på norra sidan af Lulelå elf vid en bäck, som ned'aller från berget Qvuåtsakojve. Kyrkoh. Ullenius. VB. Skellefteå på Falkbergets norra sluttning: Apoth. Dyhr i Skellefteå.
- 207 42 Läs: Hafgård i Gustafs sn.
- 208 Till *Epipactis atrorubens* lägg synonymet: *E. media* Fr. Mant. 2.
- 37 kalkläppen lancettlik, läs: äggrund
- 209 40, 41. Läs: äggrundt-aflångt
- 212 Ändras *Z. pedunc.* till *Z. pedicellata* Fr. — Rörande

Sid. rad.

- Z. Rosenii* Wallm. en ny, af förf. okänd art, se Bot. Not. 1840, p. 42 och 73.
- 213 *Callitr. autumnalis*. Förf. får till vidare berigtigande nämna, att han 2:ne år å rad och på olika trakter (Uppl. och Gestrikl.) undersökt denna art lefvande, utan att kunna finna tecken till kalkblad, eller, som de nu kallas, blomskärm, ehuru köndelarne funnos af alla åldrar.
- 214 Efter *C. parallela* inför:
C. nardina Fr. sambyggare; axet ovalt elliptiskt, med hanbl. i toppen; frögöm. tätt liggande, ovala, med kort och något sprötl. n. 2-flikig mynning, convexa 2-strimmiga, på insidan plattare, längre än de bredt äggrunda trubbiga fjällen; märken 2; bladen tagelsmala, grundt rännformiga. 24 Fig.
 Fjällv. r. (Lul. Lpm. Virishjaur på Kajsatsjunni vid Sirkaloub — N. Salten på Baatsfjället: J. Ångström). 1—2 tun hög, tuffad; bladen på Hr Ångströms ex. längre än strået, utböjda; axet 2 lin. långt, af 6—8 frögömmen. — *Kobresia scirpina* Fl. D. 1529 och *K. nardina* Horn. Nom. Fl. D. enl. Fries.
- 215 *C. chordorhiza*. Tillägg: *C. uliginosa* Linn. Herbar. enl. Smith.
- *C. paradoxa*. Uteslut *C. paniculata* etc. hvilken bör införas efter *paradoxa*:
C. paniculata L. axet dubbelt sammansatt, af meränd. utdragna grenar; frög. äggrunda slåta (n. utan strimor); för öfr. som föreg. 24 Fig. Schk. t. D. f. 20. Sturm 50 Häft. H. N. f. 6, n.o 80 [en mager form med kortgrenigt ax].
 Kärr och sankast. (Sk. Skabersjö och Anderslöf. Nära Köpinge-Mölla, vest. om ån bland Iris. Levräsjön i Ivetofta; trol. ej sällsynt och måhända sträckande sig ofvan Skåne).

Sid. rad.

218 7 Läs. *C. Gebhardi Hoppe*. Schkuhrs anses af Koch som en artförändr. af *C. elongata*. Vextstället i Ugglebo bör heta Gnupberget.

— Efter *C. remota* tillägg:

C. Bönninghausiana Weihe: axet af flera, långt åtskillda småax, det nedersta sammansatt, med långt bladlikt skärm, de öfre mest längre än skärmen; frög. af de uddspetsiga fjällens längd, äggrundt lancettlika sprötspetsade, med convex rygg, stråfva kanter; strået slankigt. 2 Fig. Sturm 55 häft.

Fukt. lund. r. (Sk. funnen år 1814 af Prof. Fries vid Stehag). *Alushög och deröfrer; de nedre småaxen n. $\frac{1}{2}$ tum långa, med mer än en tum mellanrum, nedersta skärmladet längre än hela axet [4—6 t.], det nästa knappt längre än småaxet, de öfriga omärkliga; småax. 8—12; de öfre mer och mer närmade; enl. Danska ex. af Hr Drejer. — C. axillaris * Fr. Mant. 2. .*

220 *C. saxatilis* bör få namnet *C. rigida Good.*, emedan *C. pulla* enl. förf:s förmodan är Linnés *saxatilis*, så väl efter dess beskrifning, som exempl. i dess samling, undersökt af Prof. Blytt. Var. β bör heta *androgyna*.

— 48 Läs *C. Öderi Ehrh.*

221 Efter *speirostachya* införes:

**C. punctata Gaud.* honaxen åtskilda, cylindriskt aflånga, det nedersta med skaft dubbelt längre än skärmlidan; skärmen bladlika, n. öfverstående hånaxet; axfjällen afsmalnande i en stråf spets; frög. ovala, med kort sprötlik 2-uddig spets, convexa, puncterade sidor och glatta bräddar; strået n. trindt, glatt. 2 Fig. Sturm 61 häft.

Äng. r. (N. Arendal, Sandvigen: Prof. Blytt). 8—10 tum hög med långa smala blad och tumslånga ax;

gröna, vid starkare förstoring puncterade fröhus;
brunaktiga fjäll.

- 221 *Carex curvirostra* Hn. ändras till *C. vaginata* Tausch.
Likväl äro sv. exemplar nog afvikande med sina
långt sprötspetsade frögömmen och öfver axskafvet
nående skärm. Norrska ex. instämna bättre med
Hoppes figur i Sturm 61 häft. och Hampes ex.
från Harz. — I diagnosen rättas 2-spetsad myn-
ning, till snedt urnupen mynn.

- 223 Efter *C. ampullacea* inför:

**C. bullata* Schk. honaxen cylindr. de nedre skafvade;
skärmen bladlika, med inga eller ganska korta sli-
dor; axfjällen lancettlikt syl-lika; frög. n. klotrun-
da, mycket uppblästa, med utdraget spröt och gaf-
fellik mynning; strået meränd. stråskantigt; bladen
kolade platta. 2 Fig. H. N. f. 6; n:o 74.

Stränd. r. (N. Christiania vid bäckstränder i Merra-
dalen. Blytt). Stort gräs, med halftums breda, nät-
likt ådriga och prickade blad; axen tjocka, 2—3 tum
långa; frög. blåslika, n. döljande fjällen, hvilka ofta
äro håriga i spetsen. Förhåller sig till *C. ampull.*
som *C. evoluta* till *C. filiformis*.

- *C. paludosa* är närmast beslägtad med *C. stricta* och
acuta; fanns ock förl. sommar i Danmark på Møen
med 2:ne märken. *)

- 225 Efter *C. globularis* inför:

**C. pediformis* Mey. hanaxet skafvadt, nående öfver
eller likå långt som öfversta honaxet; honaxen af-
lägsnade från hvarandra, jembreda och något
glesblommiga, med skafv dubbelt längre än de med
syl-likt bladämne försedda slidornå; frög. omv.

*) Den på detta ställe funna formen har axfjällen slutande i en ut-
dragen stråf borst och är således *C. Kochiana* DC. Sturm 69 häft.

Sid. rad.

- äggrunda trekantiga, med kort spröt, småludna; strået nedtill bladigt. 24 Fig. H. N. f. 6, n:o 71.
- Skogsback. r. (N. Christiania, Dragonskogen: Blytt. Krogklevan: Lindblom). 8—12 t. hög, nära slägt med *C. digitata*, hvarifrån denna art skiljer sig med mer åtskilda ax och nedtill bladigt strå. Detta är hos *C. digit.* vid basen täckt med bruna, bladlösa stidor; hos *C. ornithopoda* hafva dessa ett borstlikt bladämne.
- 228 Vid *Betula alba* β rättas vextställ. till: Ornäs i Dal. ÖG. Sillsjö i Skedevi sn. och Smål. Adelöfs sn. vid Södraholm: Wallman.
- 230 19 Läs: frön hårbärande.
- 232 *Najas marina*. Tillägg Fig. Vet. Ac. Handl. 1837, t. S. H. N. f. 4, n:o 84.
- 24 Läs: *S. pentandra* * *tetrandra* Fr.
- 234 *S. depressa* Fr. läs: *S. depressa* L. Är, enl. Prof. Fries' förmodan, verkligen Linnés art, då Rudbecks egen Figur af dess *S. elæagni folio etc.* som hit citeras af Linné i Fl. Lapp. påtagligen framställer den allmänna formen.
- Vid *S. daphnoides* borttages tecknet (*) och införes som Svenskt vextställe: Dal. Mora, på Siljans strandängar. — H. N. f. 6, n:o 54.
- 235 *S. silesiaca* synes, enl. Fries i Bot. N. 1840. p. 193, egentl. förekomma i Norge och högst sparsamt. *S. Rudbeckiana* Læst. har ingenting gemensamt med *S. silesiaca*, enl. Kochska exemplar; utan är den troligast, som Hr L. uppgifver, en serotin form af *S. nigricans*, ehuru högst utmärkt. Fructificationen, som Pr. Fries ej sett, är aldeles sistnämndes, ej *S. silesiacæ* små, ytterst långt skaftade fröh. utan skiljer den sig hufvudsakl. från den förra med ut-

- Sid. rad.
- dragna storbladiga hängskaft och stora, n. omv. äggrunda blad, ej olika en småbladig *Caprea*.
- 238 *S. arbuscula*. Vid vextställ. tilläg: — N. Dovre etc.
- 239 *S. polaris* tillägg vid noirska vextst. Dovre.
Vid *S. herbacea* anmärkes, att den, ehuru mycket sällan, förekommer med häriga fröhus.
- 242 26 knapplikt märke, läs: 2-klufvet märke.
- 248 34 *Bryum pallescens*, läs: *Bryum intermedium*.
- 257 *E. pratense* Ehr. skall enl. Meyer i Chloris Hannov. vara *E. umbrosum* Willd., hvarföre denne af Prof. Fries framställda art behöfver ny bestämning. Se Fr. Mant. 2.
- 259 *Chara papulosa* Wallr. bör få namnet *Ch. muricata* Wallm. sasom icke tillhörande Wallroths art, hvilken Lect. Wallm. förmodar vara *Ch. Pouzolsii*, äfven Skandinavisk, likasom *Ch. coronata* Ziz. Se Bot. Not. 1840 p. 49.
- 264 *Schistostega osmund.* tillägg vextstället: Dal. Norrbärke, under en sten vid vägen till Gnekällan på By egor: P. O. Liedström.
- 265, 66 Tillägg vid vextställena för *Splachnum luteum* och *rubrum*: Gefle sparsamt.
- 238 33 Läs: fröhusen alltid med tänder.
- 36 — *E. affinis* Schwægr. [*E. commutata* Bryol. Germ.]
- Efter *Encal. alpina* infores:
**E. apophysata* N. v. Es. fröh. slätt, med kort bihang vid basen; mössan helbräddad; bladen aflångt lancettlika, trubbad med udd, torra bågliket krökta; stjelken utdragen grenig. 2 6, 7. Fig. Bryol. Germ. 2, t. 15.
- Fjällklipp. r. (N. Salten, Solvaagtind: J. Ångström).
Fröh. smalt mot mynningen, med långa tänder och ett tomt, brungult bihang vid basen, 5—6 gånger kortare än fröh. — *E. affinis* H. d. yng. enl. Hub.
- 278 25 Läs: *D. Homanni* Boeck.
- 279 50 — *D. scoparium* Hedw.
- 57 — *D. fuscescens*
- 287 Vid *P. undulat.* tillägg i diagn. lockets spröt n. af fröhusets längd. — Efter denna art infores:

Sid. rad.

- **P. angustatum Schwægr.* fröh. långt och mycket smalt cylindriskt, något krökt, dubbelt längre än lockets spröt; bladen lancettlikt jemnbreda sågade kölade vägiga, båglikt inböjda, torra hopvridna; stjelen utdragen. 2 6, 7. Fig. Hook. M. exot. 2, t. 4. Funck Moostasch. t. 57.
- Sandjord, r. (N. Salten vid Salvaagtind: J. Ångström).
Lik föreg. men fröhuset vid samma längd dubbelt smalare.
- *Buxb. aphylla.* Tillägg vid vextst. Sk. Klöfvahallar:
- 292 6 och 8, β , läs: γ .
- 18 står γ , läs: β
- 296 Efter *B. polymorphum* tillägg:
- **B. uliginosum Bruch:* fröh. aflångt klubblikt, hängande; locket något coniskt med kort spets; inre ändren likformiga, med ett par korta mellanliggande uddar; bladen aflångt lancettlika, långt uddspetsiga af den utlöp. nerven, helbräddade. 2 6, 7. Fig. Bruch & Schimp. Bryac. t. 4.
- Kärräng. r. (Trondhjs stift: Hüb. enl. Br. & Sch.)
Osedd af förf. men synes af beskrifn. vara en god art. — *Pohlia Braun.*
- 297 *B. Zierii*, tillägg vid vextst. — N. Dovre, ömnic. Bergens st.; upptill Salten.)
- *B. demissi* vextställe bör heta: Dovre: Knudshøe vid Vaarstien; Kongsvold; samt Vangsfjället i Opdal på sjelfva toppen omkring Varden.
- 300 8 Ahnf. i Fries' Fl. Scan.
- 15 Läs: *brachycarpus.*
- *Anomodon longifolius* är sedermera funnen med frukt af Prov. Sillén vid Sala, på stenar i en hasselskog mellan Nyberg och grufvan. Den liknar frukten hos *A. viticulosus.*
- 301 *Neckera pumila.* Den svenska anses af Hr Thedenius med skal, såsom skild från den utländska i bladformen, för egen art: *N. intermedia.* Skånska och Norrska ex. har förf. icke sett.
- N. pennata*, funnen vid Gelle, har ensidig mössa och är således ingen *Daltonia.*
- 311 *H. uncinatum L.* — — — bladen från lancettlik basis syllika, med n. härsmal, glest naggsagad spets, strimmiga.
- H. aduncum L.* bör i diag. vid bladen få tillägget: helbräddade.
- 316 *Jung. laxifolia* från Dovre af Hüb. anses af N. v.

- Sid. rad.
- Es. *) vara skild från Hookers och kallas *J. Hubneriana*, utmärkt af halftomfatt. skedlikt concava blad, torra tryckta till den spröda, upptill gaffelgreniga stjelen.
- 318 *J. Schmiedeliana* Hüb. föres af N. v. Es. till hufvudformen af *J. hyalina* Lyell, hvarmed likheten af forf. vid den sednare blifvit anmärkt.
- 319 Vid *J. subapicalis* anmärkes att den blifvit bestämd efter Hübners beskrifning. N. v. Es. anser dock Hüb:s vara en var. af *J. scalaris*, kallad *a**rigidula*.
- 321 *J. platyphylla* γ *laxa* instämmer noga med beskrifn. på *J. (Madothea) Porella* α *distans* N. v. Es. till hvilken äfven *J. Cordeana* Hüb. föres. Bladen kallas af N. v. Es. äggrunda.
- 322 *J. cyrtophylla* är enl. Hr Ångströms sednare undersökningar en form af *J. tricrenata*: *Herpetium flexum* ϵ *pygmæum* N. v. Es.
- 332 *M. quadrata* Scop. är enl. N. v. Es. något annat än vår, hvarföre denna bör få namnet: *M. commutata* Lindenb.
- 333 *M. fasciata* af Myrin bestämd efter förf:s Lappska ex. föres med någon osäkerhet, såsom obekant med frukt, af N. v. Es. till *Grimaldia fragrans* Corda. Förf. har redan anmärkt att den hör till detta slägte och finner den svenska i öfrigt noga instämma med Esenbeks utförliga beskrifning.
- *M. hyalina* Somf. föres af N. v. Es. till *Sauteria alpina* N. v. Es.

*) i dess högst utförliga och kritiska verk: Naturgeschichte der Europ. Lebermoose. Berl. 1833—39. 4 Band.

II. Hvarjehanda.

För närvarande tryckas: i Stockholm en lärobok öfver vexternas naturliga familjer af Mag. Doc. v. *Düben*, och i Upsala en lärobok i Botanik af Mag. Doc. *Arrhenius*. Af Meyers utkast till vextgeografi öfversatt af G. Thorsell har 1:a häftet utkommit i Örebro.